

## Wytyczne dla hodowców/właścicieli i pracowników ferm zwierząt oraz dla osób mających kontakt ze zwierzętami wrażliwymi na zakażenie wirusami grypy ptaków – przed sezonem infekcyjnym

### Występowanie

Grypa to ostre wirusowe zakażenie dróg oddechowych, wywoływane przez wirusy grypy. Co sezon występują fale epidemiczne, dotykające znaczną część społeczeństwa - zakażenia występują najczęściej w okresie od października do kwietnia, a szczyt zachorowań w Polsce przypada od stycznia do marca.

Grypa powoduje zachorowania u ludzi w każdej grupie wiekowej i zawodowej. Pomimo tego, że u zdrowych osób rzadko dochodzi do poważnych powikłań, osoby w grupach ryzyka mogą bardzo ciężko chorować. Corocznie rejestrowane są również zgony z powodu grypy.

Wirus grypy jest bardzo zaraźliwy, przenosi się szybko i łatwo drogą kropelkową podczas mówienia, kichania, kaszlu lub poprzez kontakt z zanieczyszczonymi powierzchniami.

Zwierzęta tj. ptaki i niektóre ssaki również chorują z powodu wirusów grypy. Wśród ptactwa rozpowszechnione są wirusy grypy ptasiej typu A, natomiast dane epidemiologiczne wskazują na możliwość wystąpienia zakażeń wirusami grypy różnych typów również u ssaków. Dlatego szczepienia przeciwko grypie sezonowej u osób mających kontakt ze zwierzętami jest niezwykle istotne w zapobieganiu powstawania nowych mutacji wirusów grypy

### Zalecenia:

- szczep się corocznie przeciw grypie przed sezonem infekcyjnym – optymalnie w okresie od września do grudnia – jest to najskuteczniejsza metoda uniknięcia zachorowania na grypę i związanych z nią powikłań
- jeśli nie możesz zaszczepić się przed sezonem infekcyjnym – szczepienie możesz wykonać w dowolnym momencie przez cały sezon epidemiczny
- jeśli jesteś zawodowo narażony na kontakt ze zwierzętami - szczep się na regularnie przeciw grypie sezonowej - szczepienie to może zmniejszyć ryzyko powstawania nowych wariantów w tym odzwierzęcych, wirusów grypy w organizmie człowieka oraz uchronić przed ciężkim przebiegiem zakażenia (rekomendacja WHO oraz ECDC)
- zawsze stosuj rutynowe zasady higieny osobistej takie jak: częste mycie rąk ciepłą wodą z mydłem, a w przypadku gdy nie jest to możliwe użyj środka dezynfekującego na bazie alkoholu - zmniejsza to ryzyko zakażenia przenoszonego przez ręce zanieczyszczone wirusami grypy
- w czasie kaszlu lub kichania zakryj usta i nos chusteczką oraz natychmiast wyrzuć zużytą chusteczkę do kosza; gdy nie masz chusteczki kasłaj lub kichaj w zgięcie łokcia
- jeśli jesteś zawodowo narażony na kontakt ze zwierzętami (jesteś: lekarzem weterynarii, hodowcą drobiu albo zwierząt futerkowych, pracownikiem ogrodu zoologicznego, dokonujesz uśmiercania chorych zwierząt, wykonujesz dezynfekcję pomieszczeń gospodarczych, jesteś myśliwym, zajmujesz się ochroną dzikich ptaków itp.) - stosuj odpowiednie środki ochrony osobistej w czasie wykonywania pracy (w szczególności fartuchy/kombinezony, rękawice, maski ochronne FFP3 i gogle, ochroniacze obuwia, czepek na głowę) – unikniesz przeniesienia drobnoustrojów ze zwierząt na ludzi i odwrotnie
- unikaj bliskiego kontaktu z chorymi osobami i zwierzętami

- jeśli pojawiają się u Ciebie objawy takie jak: wysoka gorączka, dreszcze, bóle mięśni/kości i stawów, uczucie osłabienia, katar, kaszel, ból gardła, nudności/wymioty, biegunka czy objawy neurologiczne - zgłoś się do lekarza, jeśli miałeś kontakt z chorymi zwierzętami - poinformuj lekarza, podczas leczenia pozostań w domu, unikaj skupisk ludzi i masowych zgromadzeń.

### Więcej informacji

Tutaj znajdziesz więcej informacji nt. grypy oraz zakażeń wirusami grypy ptaków i zalecanej profilaktyce:

- <https://www.gov.pl/web/gis/grypa-sezonowa>
- <https://szczepienia.pzh.gov.pl/szczepionki/grypa/>
- <https://www.gov.pl/web/gis/obowiazek-zapewnienia-szczepien-ochronnych-przez-pracodawce--informacja>
- <https://www.gov.pl/web/gis/szczepienie-przeciwko-grypie-profilaktyka-na-start>
- <https://www.gov.pl/web/gis/grypa-ptakow>
- <https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/grypa-ptakow>
- <https://www.piwet.pulawy.pl/komunikaty/3>